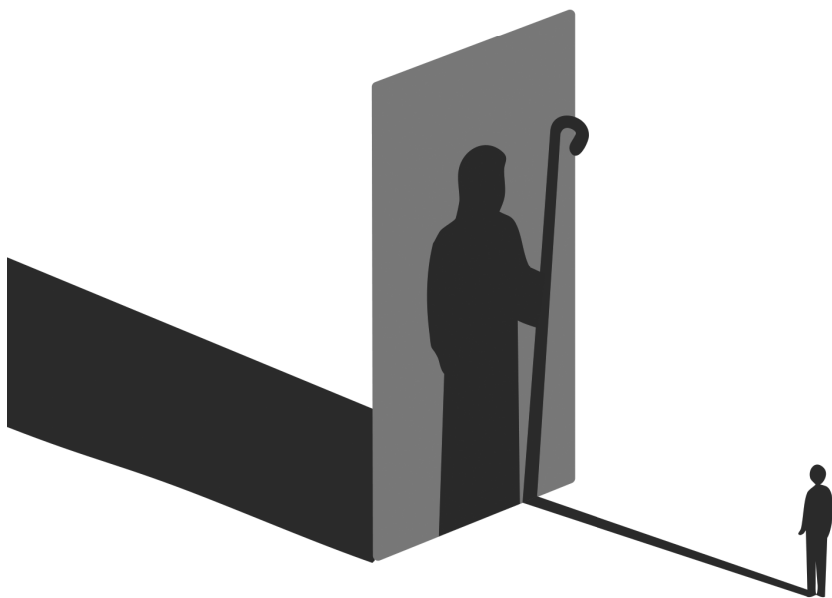

Robert Klinton
STVARANJE VOĐE

STVARANJE VOĐE

IZ RECENZIJA

„Posle čitanja ove knjige, mogu da prepoznam Božji otisak u svojoj prošlosti, Njegovu ruku u sadašnjosti i pravac kojim me usmerava ka budućnosti.“

– Geri Lau,
izvršni direktor, *New Hope Christian College – Havaji*

„Došlo je do promene paradigme! Knjiga *Stvaranje vođe* naglavačke je preokrenula moje razumevanje hrišćanskog vođstva. Godinama sam je ponovo čitao i iznova se na nju pozivao. Naročito mi se dopada što ovo novo izdanje sadrži savremena istraživanja i nove izvore pomoću kojih možemo da istražujemo još dublje i transformativnije. Klasično delo je postalo još bolje!“

– dr Pol G. Levenvort,
izvršni direktor, *The Convergence Group*

O AUTORU

U vreme kada je napisao prvo izdanje knjige **Stvaranje vođe**, dr Dž. Robert (Bobi) Klinton bio je docent na katedri za lideršip i vanredne studije u Školi svetske misije na Fuller Teološkom fakultetu. Pre toga bio je oficir u Marinskom korpusu, elektroinženjer u laboratorijama Telefonske kompanije Bel (Bell Telephone), pomoćni propovednik i misionar u misijskoj organizaciji *World Team*.

Pored diplome na osnovnim i master studijama iz elektrotehnike na Univerzitetu Ouburn i Univerzitetu Njujork, dr Klinton je stekao i master diplomu na Biblijskom koledžu Kolumbija i dva doktorata na Teološkom fakultetu Fuller.

Njegovo radno iskustvo obuhvatalo je rad na učeništvu laika i službu pomoćnog pastora u lokalnoj crkvi kroz korišćenje biblijskih studijskih grupa za evangelizaciju i obuku, zatim službu direktora na Jamajčanskom biblijskom koledžu, direktora Resursnog centra za učenje u okviru *World Team*-a i profesora na fakultetu usmerenom na misiju.

Dr Klinton je potom postao profesor vođstva na Školi za interkulturalne studije Teološkog fakulteta Fuller i otišao u penziju posle trideset godina rada sa liderima u nastajanju i liderima iz celog sveta.

Knjiga **Stvaranje vođe** bila je zasnovana na prvih osam godina njegovog istraživanja o Božjem oblikovanju lidera. Svoje istraživanje nastavio je narednih dvadeset dve godine. Ovo revidirano

izdanje knjige, dok zadržava osnove prvog izdanja, uključuje i nalaze iz kasnijih istraživanja.

Dr Klinton se specijalizovao za izbor lidera, obuku lidera, teoriju vođstva, dinamiku promena u hrišćanskim organizacijama i vođstvo zasnovano na Bibliji. Tokom poslednjih petnaest godina naročito se usredsredio na vođstvo zasnovano na Bibliji. Tokom tih godina napisao je šesnaest biblijskih komentara o vođstvu. Dr Klinton je napisao i brojne priručnike i nastavne materijale. Zajedno sa Polom Stenlijem koautor je knjige *Povezivanje: Mentorski odnosi koji su ti potrebni da bi uspeo u životu*.

On i njegova supruga Merilin žive u Altadeni, u Kaliforniji.

PREDGOVOR

„Vođstvo“ je danas tema koja zauzima visoko mesto na mnogim agendama, bilo u politici, biznisu ili crkvi.

To se delimično događa zbog toga što se oseća praznina u vođstvu. U svojim esejima o vođstvu, Džon Gardner je ukazao da je u vreme kada su nastale Sjedinjene Američke Države broj njenih stanovnika iznosio oko 3 miliona ljudi. Tih 3 miliona proizvelo je najmanje šest svetski priznatih lidera: Vašingtona, Adamsa, Džefersona, Frenklina, Medisona i Hamiltona. Broj današnjih stanovnika Amerike od 240 miliona nagoveštava da bi se moglo očekivati da se tu pojavi osamdeset puta više lidera tog ranga. Ali, pita se Gardner: „Gde su oni danas?“

Na konvenciji Nacionalne asocijacije evanđeoskih hrišćana, rektor koledža Džordž Brušaber (George Brushaber) govorio je o „izgubljenoj generaciji“ mlađih lidera spremnih da preuzmu mesto starije generacije evanđeoskih pionira iz perioda posle Drugog svetskog rata.

Moja sopstvena putovanja i zapažanja navela su me da poverujem da je to pojava raširena po celom svetu. Ipak, ohrabren sam da poverujem kako se širom sveta pojavljuje nova grupa mlađih muškaraca i žena, otprilike četrdeset godina i mlađih, koji stupaju u redove vođa.

Kao odgovor i na nedostatak i na novi talas lidera, postoji hitna potreba za negovanjem bogougodnog i duhovnog vođstva.

Postoji više odgovora na ovaj izazov. Lozanska komisija za svetsku evangelizaciju sazvala je nekoliko konferencija za lidere u nastajanju. Moja sopstvena služba, *Leighton Ford Ministries*, usmerena je na identifikovanje, razvijanje i umrežavanje tih mladih ljudi. Nekoliko postdiplomskih škola takođe usmerava određene programe na razvoj liderstva. Jedna od njih je Škola za interkulturalne studije na Fuller Teološkom fakultetu, gde je predavao dr Bobi Klinton. Upravo iz njegovog nastavnog iskustva nastala je ova važna knjiga **Stvaranje vođe**.

Verujem da možemo napraviti jednu od dve suprotne greške u posmatranju nastajanja vođstva. Jedna je da vođstvu pridamo izvesnu mističnu dimenziju koja u suštini kaže: „Bog poziva lidere. Lideri se rađaju. Tu se ništa ne može učiniti.“ Suprotna greška je reći: „Lideri se izgrađuju. Primenom pravih tehnika, možemo ih proizvesti.“

Uvek je istina da Bog daje vođstvo svojoj crkvi i svom carstvu: „Jer ni od istoka ni od zapada, ni od pustinje ne dolazi unapređenje; nego Bog sudi: ovoga obara, a onoga podiže“ (Psalam 75:6-7).

Međutim, isto tako stoji istina da postoje procesi koje Bog koristi u oblikovanju svojih lidera. Proučavanjem Pisma zapažaju se razvojne faze u životima Mojsija, Davida ili Pavla.

Snaga rada dr Klintona leži u tome što on ozbiljno shvata oba dela ovog procesa. On jasno naglašava da je vođstvo Božji poziv i dar. Na osnovu sopstvenog proučavanja Pisma, života i vođstva, identifikovao je neka od uobičajenih iskustava koja Bog koristi da razvije lidere.

Ne znam ni za jednu drugu knjigu koja tako pažljivo i temeljno prikazuje faze razvoja liderstva, od najranijeg unutrašnjeg rasta lidera, preko kriza i izazova koji oblikuju i sazrevaju nečiju službu i život.

Načela izložena u ovoj knjizi biće od pomoći i mlađima koji osećaju da ih Bog poziva na vođstvo i starijima koji imaju sve veću

odgovornost da podstiču razvoj novih lidera u svojim crkvama i organizacijama.

Toplo preporučujem ovu knjigu i molim se da pomogne u oblikovanju nove generacije pionira za jevanđelje.

LEJTON FORD, predsednik
Leighton Ford Ministries

PREDGOVOR REVIDIRANOM IZDANJU

Ohrabrujuće je znati da je prvobitno izdanje knjige **Stvaranje vođe** bilo od pomoći mnogima. Bio sam oduševljen kada me je Don Simpson obavestio da *NavPress* želi da objavi revidirano izdanje knjige. U vreme kada sam pisao **Stvaranje vođe**, proučio sam oko pet stotina studija slučajeva iz života lidera. Tokom narednih petnaest godina proučio sam još tri hiljade studija slučajeva. Moji uporedni nalazi iz proučavanja tih života lidera i dalje potvrđuju mnogo toga što je bilo obuhvaćeno prvobitnim materijalom knjige **Stvaranje vođe**.

Dok sam ponovo čitao materijal, osećao sam da vrlo malo toga treba da se menja. Dva korisna dodatka uključuju:

Napisao sam nešto više o obrascima testiranja (to jest, o tome kako Bog koristi provere integriteta, provere u vezi sa Rečju, provere poslušnosti i zadatke u službi dok oblikuje odgovor lidera na njih). Pogledajte fusnote 5 i 10 u trećem poglavlju. U celoj knjizi to su verovatno dve najvažnije fusnote za mlade lidere u nastajanju. Svi lideri će proći makar kroz jedan od ovih obrazaca testiranja – verovatno i kroz pozitivne i kroz negativne obrasce testiranja. Ali mladi lideri će te obrasce testiranja videti češće, jer Bog nastoji da u njima usadi karakter.

U osmom poglavlju, o filozofiji službe, uključio sam osnovni koncept koji je važan za temelje jedne filozofije službe. Tu definišem pojam **vrednost vođstva**. Iako neki lider možda neće moći da razvije potpuno oblikovanu filozofiju službe, on svakako može

da prepozna jezgro vrednosti vođstva koje treba preneti drugima. Govorim o korišćenju tri modalna pomoćna glagola prilikom pisanja dobre vrednosti vođstva. Takođe dajem nekoliko dobrih primera vrednosti vođstva. Otkrio sam da će se veoma malo ljudi zaista upustiti u razvijanje filozofije službe, ali mnogi mogu da identifikuju svoja uverenja u obliku vrednosti vođstva. Zato sam minimalno izmenio to poglavlje tako što sam dodao koncept vrednosti vođstva. Svi lideri bi trebalo da budu u stanju da prepoznaju neke od svojih osnovnih vrednosti vođstva. Ako to urade, imaju dobar početak ka svojoj filozofiji službe.

Nisam menjao mnogo toga u originalnom tekstu, osim promena koje sam ovde naveo. Ali ono što jesam uradio jeste da sam stavio mnogo više informacija u fusnote u vezi sa stvarima koje sam uočio u poslednjih petnaest godina svog istraživanja života lidera. Možda ćete želeti da pažljivo pregledate te fusnote; one sadrže mnogo dobrih informacija. Takođe sam dodao mnogo referenci u fusnotama na spise koje sam napisao od vremena kada sam prvobitno napisao knjigu **Stvaranje vođe**. Ti spisi će čitaocu pružiti moje kasnije nalaze o teoriji nastajanja vođstva.

Nadam se da će lideri, koji su svesniji Božjeg oblikovanja tokom celog životnog puta, završiti svoju trku dobro, i to u većem procentu nego što je to sada slučaj.

DR DŽ. ROBERT (BOBI) KLINTON

Leto 2011.

Uvod

KOME JE UOPŠTE OVO POTREBNO?

IZAZOV:

„Dobro započeto je pola gotovo. Upozoren je naoružan.“
(gospođica Voren)

Iskrene životne lekcije gospođice Voren (Warren), moje profesorice engleskog jezika i američke književnosti na Postdiplomskim studijama Kolumbijskog biblijskog koledža (Graduate School of Columbia Bible College), postale su deo moje filozofije službe. Dobar početak bilo čega u životu – seminarskog rada, prikaza knjige, zadatka u službi, procesa nastajanja lidera – gotovo da obezbeđuje dobar nastavak i još bolji završetak. A saznavanje detalja nečega unapred omogućuje mnogo bolje planiranje procesa i njegovu bolju iskorišćenost.

VILIJAM DŽEMISON (WILLIAM JAMISON) – LAIK ILI SVEŠTENIK, ŠTA IZABRATI?

Od ranog detinjstva, Bil Džemison je brzo promišljao i po znanju i sposobnostima bio dva ili tri razreda ispred svoje generacije u matematici i čitanju. Poticao je iz hrišćanskog doma i rano je doneo odluku da bude Hristov sledbenik. Voleo je da govori drugima o Bogu. Pre nego što se rodio, njegova majka je zatražila od Boga da u Bilovom životu i preko njega postigne nešto značajno.

U tinejdžerskim godinama, u toku izviđačkog kampa, Bil je odlučio da svoj život posveti službi Bogu. U toku sesije saveto-

vanja nakon izazova pripremanja i paljenja logorske vatre, Bilov savetnik mu je uputio proročku poruku: „Ostani veran Bogu u svom srcu i On će upotrebiti potencijale tvog uma da ostvari svoje ciljeve.“ Bil nikada nije zaboravio te njegove reči.

U poslednje dve godine svoje srednje škole, Bil je razvio posebne veštine koje su mu pomogle da razgovara sa drugima o Hristu. Istovremeno, njegove veštine čitanja i matematičke sposobnosti nastavile su da se razvijaju. Bio je stručan u oblasti kompjuterske nauke i razvio je nekoliko kompjuterskih programa.

Na fakultetu je odlučio da se usavrši u dve oblasti koje su obuhvatale fiziku i informatiku. Svakog semestra bio je na spisku počasnih studenata, a bio je izabran i u nekoliko počasnih društava. Aktivno je služio u studentskom gradu, vodio je nekoliko organizacija i pokazao odlične administrativne veštine. Osnovao je organizaciju koja je pomogla studentima da nauče kako da upotrebljavaju računare u svojim istraživačkim projektima.

U poslednjoj godini studija, istraživanje koje je sproveo dovelo je do toga da je jedan patent registrovan na njegovo ime i dobio je značajnu stipendiju za postdiplomske studije. Sredinom završne godine, lider službe među studentima lokalne crkve u njegovom studentskom gradu mu je uputio izazov: „Ako zaista želiš da uradiš nešto značajno za Hrista, onda treba da odustaneš od svojih svetovnih ambicija i otpočneš pripremu za zvaničnu službu“. To je bila ključna odluka za Bila.

Da je Bil došao kod mene po savet u trenutku kada je trebalo da donese ključnu odluku, upotrebio bih nekoliko koncepata da procenim situaciju u kojoj se nalazi: procesuiranje Božje namere, darovitost, splet uticaja i dvostruke potvrde.[1] (Pogledajte Rečnik pojašnjenja termina koji se koriste u ovoj knjizi.)

Značajni trenuci u kojima je Bog razgovarao sa Bilovom majkom i kad mu je pored logorske vatre direktno progovorio kroz savetnika da odluči da posveti svoj život službi bili su događaji u

kojima je Bog počeo da govori potencijalnom lideru o svojim namerama (važni činioci njegovog procesa razvoja vezani za Božju nameru). Ovakvo usmeravanje tiče su celoživotnih postignuća.[2] Čini se da iskustvo Bilove majke pokazuje da Božja ruka vodi Bilov život. Čini se i da je rečenica savetnika na izviđačkom kampu ukazivala na to da će Bilovi naročiti intelektualni kapaciteti biti u središtu onoga što je Bog planirao da postigne u njemu i kroz njega.

Ovo je dovoljno da se pojedinac odluči da se kao laik posveti Bogu. Međutim, postoje i druge natuknice.

Skup veština i darova koje Bil poseduje [3] uključuje prirodne sposobnosti (oštroumnost, sklonost da drugima govori o Bogu), duhovne darove (evangelizacija, liderstvo, možda čak i apostolski darovi) i stečene veštine (rad na računarima, empirijsko istraživanje itd.). Često postoji središnji segment [4] u skupu veština i darova koji je naglašen drugim segmentima. U Bilovom slučaju, prirodne sposobnosti su središnji segment, a duhovni darovi i stečene veštine ga upotpunjuju i podupiru.

Lideri utiču na sledbenike na različite načine. Direktna, indirektna i uticaj u organizaciji su tri osnovna načina na koje lider može da utiče. Bil ima potencijal da utiče direktno (lična evangelizacija), indirektno (davanjem) i organizaciono (administrativne veštine, članstvo u izvršnom odboru organizacije). Mogu da nabrojim značajan broj muškaraca i žena koji su postali uspešni u svetovnim ulogama, a koji utiču na tok hrišćanstva kroz davanje i članstvo u odborima hrišćanskih organizacija.

Bil će biti veoma uspešan, možda u oblastima kompjuterskih nauka i poslovanja. Ako svoje unutrašnje biće usmeri tako da ugođi Bogu, onda Bog može da upotrebi Bilov uspeh na svoju slavu.

Ali da bi bio siguran, Bil treba da traži dvostruku potvrdu, koja podrazumeva da Bog prvo daje jasna uputstva osobi, a potom ih potvrđuje preko druge osobe (ili osoba) koja nije upoznata sa njegovom ili njenom situacijom. Zatim pojedinac analizira

obe potvrde da bi nepogrešivo potvrdio smernice koje je dobio od Boga. Ovaj proces je detaljno opisan u šestom poglavlju.

DŽIMI TOMPSON (JIMMY THOMPSON) – MLADI KANDIDAT ZA PROPOVEDNIKA

Nakon što je diplomirao književnost na fakultetu, Džimi Tompson je odlučio da studira teologiju. Njegovo hrišćansko iskustvo tokom devetnaest godina školovanja bilo je minimalno, iako redovno i dosledno. Posle teoloških studija pridružio se timu velike crkve kao pastor za mlade. Dve godine u službi koje su usledile, učinile su da je Džimi postao obeshrabren i zbunjen, pa čak duboko sumnjičav prema sopstvenim darovima i sposobnostima.

Četvrto i peto poglavlje govore o sazrevanju u službi i ističu da Bog radi kroz zadatke u životu hrišćanina koji otpočinje svoju službu: početni zadatak, zadatak u oblasti obuke, zadatak u odnosima i zadatak u razlučivanju. Bog prvo radi na lideru da ispuni početne zadatke i zadatke u oblasti obuke – a Džimi se trenutno nalazi u toj fazi. Verovatno se već suočio i sa nekim procesima u oblasti odnosa.

Potom, Bog razvija pojedinca u službi kroz zadatke i obaveze u službi, kao i kroz različite izazove službe. Takođe, obrazac u osnovi službe usredsređen je na verodostojnost. Džimi treba da vidi da Bog prvo radi na njegovom karakteru kroz obrasce provere opisane u trećem poglavlju. Integritet i vernost su uvertira za uspeh i razvijanje darova.

Vremenska linija razvoja vođe u drugom poglavlju predstavlja iz dugoročne perspektive ono što se dešava Džimiju u ovom trenutku. Takođe, obrazac odustajanja (nešto što njemu može da se dogodi) često se javlja među pripranicima za pastorsku službu.[5]

Mentor može da pomogne mladom lideru da dođe do lične i zrelosti u službi. Mentorstvo je poseban proces opisan u šestom poglavlju. Predložio bih Džimiju da veruje da će mu Bog poslati

mentora. Ako istraje u naredne dve ili tri godine i odluči da uči od mentora i postane svestan kako ga Bog oblikuje koristeći četiri zadatka službe, prevazići će fazu odustajanja i Bog će moći značajno da ga upotrebi.

MERI TEMZ (MARI THAMES)

– VOĐA ORGANIZACIJE

Meri Temz se pridružila Kids Autrič Internešnelu (Kids Outreach International) kad je ta organizacija već postojala dvadesetak godina, a ona sama bila na polovini svoje treće decenije života. Lideri organizacije su joj dodelili grad sa ciljem da u njemu otpočne rad sa decom po kome je organizacija bila prepoznata. U početku je radila dva posla u isto vreme, koristeći honorarno plaćeni posao zarađujući sredstva za život. Kako se njena delatnost u organizaciji brzo razvijala, mogla je da prestane da se bavi svojim honorarnim poslom i da se potpuno posveti službi koju je prihvatila.

Od samog početka isticala se darovima u oblasti evangeliziranja i poučavanja. Na jednoj lokaciji bi otpočela sa malim programom, kojeg bi razvila do detalja, a zatim bi sve to ponovila na novoj lokaciji. Razvila bi rad sa decom u jednom bloku, obučila radnike da preuzmu posao i uzela jednog ili dvojicu najperspektivnijih saradnika da sa njima započne Kids Autrič u drugom bloku. Taj postupak je ponovila nekoliko puta u prvom gradu u kome je radila. Tada je Bog odveo Mari u drugi grad. Njenu selidbu su podržali lideri organizacije. Obrazac se ponovio. Meri je sada svoje radno vreme delila između dva grada.

Sve više vremena provodila je u obučavanju laika i rešavanju problema, a ne u radu sa decom. Da skratim priču, Meri je otvorila centre za rad sa decom u šest različitih gradova u periodu od oko dvanaest godina. Razvila je osnovnu strategiju kako bi rad mogao da otpočne u novom gradu, osmislila materijale za obuku laika i pokazala izvanredne liderske kvalitete. Lideri organizacije

su se složili sa svakim ciljem koji je pokretala i ostvarila. Svaki je, međutim, suštinski bio sličan.

Služba je negativno uticala na Meri. Sredinom svojih četrdesetih godina pitala se da li ima dovoljno snage da ponovi postupak koji joj je više puta doneo uspeh. Zar ne postoji neka pozicija u organizaciji sa većim nivoom odgovornosti u kojoj bi njeno iskustvo i darovi više koristili? Osećala je da bi organizacija mogla da je upotrebi da uradi ono što je izvrsno radila. Želela je da na nešto skrene pažnju liderima organizacije. Ali oni nisu hteli da je saslušaju. Na to je delimično uticalo njihovo poimanje lidera kao pojma, kao i stav o tome ko bi mogao da bude lider. Delimično je to bila i posledica njihove kratkovidosti u pristupu razvoja lidera na srednjim nivoima organizacije.[6]

Verovatno je njenim nadređenima potrebniija ova knjiga nego njoj. Oni moraju da nauče dve glavne lekcije o nastanku lidera:

- Efektni lideri prepoznaju da je izbor i razvoj drugih lidera njihov prioritetni zadatak.
- Efektni lideri vremenom posmatraju svoju službu iz ugla celoživotne perspektive.

Meri je doživela ova dva načela u praksi. Prvo je više puta koristila u svojoj službi. Sada oseća da je na važnoj raskrsnici i počinje da oseća potrebu da se drugo načelo ostvari u njenom životu. Ali lideri njene organizacije još uvek nisu uvideli važnost ova dva načela. Kids Autrič ima obaveze prema Meri kao i ona prema organizaciji. Potrebno je da organizacije na pravi način pomire dve napetosti – potrebe pojedinca sa potrebama službe.

Razumevanje vremenskog okvira, ili linije razvoja Meri kao lidera, i shvatanje srodnih koncepata obrazaca, procesa i načela razvoja lidera, što ću detaljnije obraditi u drugom poglavlju, daju širinu potrebnu za donošenje odgovornih odluka. Razvoj i stečena

zrelost u znanjima, veštinama i darovima, kao i Merino životno doba, trebalo je da pokrenu lidere organizacije da osmisle odgovarajuću poziciju i time obezbede prilike koje bi učinile da dođe do integracije u službi.[7] Ukoliko lideri ne osmisle takvu ulogu, Meri će verovatno napustiti organizaciju.

Lideri kao donosioci odluka kojima utiču na druge treba da prepoznaju različite činioce koji dovode do integracije u službi: podudarnost uloge sa ličnošću lidera, darovitost, iskustvo, duhovna zrelost, životna priča, geografska lokacija, itd. Oni treba da uzmu u obzir kako potrebe pojedinca tako i potrebe organizacije. [8] Ova knjiga pred liderima otvara perspektive koje im mogu pomoći pri donošenju odgovarajućih odluka za službu pojedinaca kao što je bila Meri, spremnih da nastave sa sopstvenim razvojem otkako su se pridružili organizaciji.

PASTOR DŽEFRI MEKDONALD (JEFFREY MCDONALD) – MODEL ZRELOSTI

Pastor Džef je imao dugu i uspešnu službu. Kao rezultat njegovog delovanja, stotine pojedinaca se uključilo u službu. Služio je u brojnim uspešnim crkvama i okruzima i predavao na teološkim fakultetima. Gde god da je otišao pozitivno je uticao na razvoj svesti o službi. Danas ima počasni položaj profesora teologije, i još uvek utiče na ljude vodeći ih ka većoj pobožnosti.

Činjenica je da pastoru Džefu nije potrebna velika pomoć. U stvari, on bi verovatno mogao značajno da doprinese pisanju ove knjige. Ali, bogato nasleđe koje poseduje treba da prenese generaciji koja dolazi posle njega. U ovoj knjizi se nalaze definicije i naznake koje bi mu pomogle da prepozna Božje delovanje u svom životu i da ga jasnije artikuliše drugima. Pastor Džef može da ilustruje ideje u ovoj knjizi iskustvima koja je doživeo iz prve ruke a koja mogu da nadahnu i pokrenu mnoge. Osmo poglavlje bi moglo da pomogne pastoru Džefu da dokuči i odvoji vreme

da napiše svoju filozofiju službe[9] koja je nastajala tokom godina šarolikog angažovanja. Njegova filozofija službe, zajedno sa duhovnim autoritetom koji ide sa životom uticajne službe, mogu pozitivno da deluju na mlađe lidere kojima nije kristalno jasno šta služba podrazumeva. Veoma mali broj iskusnih lidera poznaje način, ili je odvojilo vreme da artikuliše svoju filozofiju službe. A mlađim liderima potrebni su baš takvi uzori u službi.

KOME JE POTREBNA OVA KNJIGA?

Bog koristi svoje metode da razvije lidera. Ako ste ih i sami svesni, na dobrom ste putu da prihvatite sredstva koja Bog upotrebljava da vas razvije. Kad uvidite da je Božji plan da vas razvija tokom celog života, najverovatnije ćete istrajati do kraja. Ako ste potencijalni lider, ili lider koji već vodi, u ovoj knjizi moći ćete da saznate uvide koji će vam omogućiti da istrajete na svom putu razvoja.

Ova knjiga je napisana za lidere ili potencijalne lidere koji:

- Žele da saznaju šta Bog čini u njihovom životu;
- Počinju da otkrivaju svoje mesto u službi;
- Imaju potrebu za novim izazovima od Boga;
- Žele da saznaju kako da izaberu i razvijaju mlađe lidere;
- Stoje na raskrsnici, pred značajnom odlukom;
- Žele da otkriju kako Bog razvija lidere.

Liderima, ili onima koji to postaju, potrebna je mapa puta koja će im pokazati gde će ih Bog odvesti dok razvija njihove veštine. Putovanje svakoga od njih je jedinstveno, ali mapa može da im pomogne da prepoznaju i klasifikuju ono što im se dešava, da predvide budućnost, razumeju prošlost i informisano odgovore na Božje vođstvo. Teorija o nastajanju lidera je poput dobre karte puta. Ona predstavlja skup dobro integrisanih ideja koje mogu da nam pomognu da:

- Uredimo ono što vidimo da se dešava u životima lidera;
- Predvidimo šta bi moglo da se dogodi u budućnosti prilikom ličnog razvoja;
- Razumemo događaje u prošlosti i u njima primetimo ono što ranije nismo;
- Bolje organizujemo svoj život.

Potrebna nam je sveobuhvatna perspektiva, široka slika koja može da nas spreči da prebrzo izvodimo zaključke i donosimo odluke koje nisu u skladu sa dugoročnim razvojem. Kad sam pisao Denu (prvo poglavlje), otprilike sam prepoznao gde se nalazi na vremenskoj liniji svog liderskog razvoja – pravio je prve važne korake u službi. Pretpostavio sam da će neki od događaja u njegovom životu biti testovi, poput provere integriteta i zadataka u službi.

Saznanja o odlikama razvoja lidera se mogu dobro iskoristiti prilikom opisivanja onoga što nam se događa. Komparativna istraživanja istih pojava ostvarenih u životu drugih daju nam izvesnu dozu predvidljivosti. Ako Bog koristi određene procese u životu drugih da bi izvršio određene zadatke, velika je verovatnoća da će ih koristiti u vašem i mom životu kako bi ostvario to isto ili nešto slično. Moja teorija o nastanku lidera može da se definiše relativno jednostavno:

Bog razvija lidera tokom celog njegovog života. Taj razvoj podrazumeva da On upotrebljava događaje i ljude da kroz vreme u lidera utisne značajne pouke (usavršavanje) i dobije liderovu reakciju. Usavršavanje je od središnjeg značaja za ovu teoriju. Svi lideri mogu da ukažu na ključne događaje u svom životu koje je Bog upotrebio da ih nauči nečemu veoma važnom.

Kao i u slučaju svake teorije, imaćete osećaj da ste bombardovani većom količinom novog materijala. U početku je uvek izazovno i razumevanje novih izraza. U knjizi ću istaći i objasniti između pedeset i sto novih pojmova. Razumljivo je da isprva ne-

ćete uspeti da ih sve zapamtite. Računam na tri činjenice koji će umanjiti napetost povezanu sa učenjem novih pojmova:

- Pojmovi opisuju koncepte koji su stvarni i povezani sa realnim životom. Mnogi od vas ste doživeli stvarnost koju opisuje konkretan pojam. To će biti od velike pomoći.
- Pojmovi su opisi stvarnosti. Na primer, provera integriteta podrazumeva pretres ili probu nečijeg integriteta. Osama kao činilac razvoja opisuje odvajanje ili izolaciju.
- U okviru knjige nalazi se rečnik pojmova i definicija koje se koriste u tekstu. Koristite ga često!

Koncipirao sam knjigu tako da vas sistematski upoznam sa zamislama obuhvaćenim u nastajanju lidera; moja teorija je ukorenjena u biblijskim načelima. Prva dva poglavlja daju širu sliku, prvo kroz pismo koje sam napisao prijatelju, a zatim kroz razmatranje procesa razvoja duž vremenske linije. Nastanak lidera je celoživotni proces. Potrebno vam je razumevanje šire perspektive da biste shvatili šta se dešava u datom trenutku. Faze vremenske linije razvoja lidera koju predstavljam u drugom poglavlju objašnjavam i u ostalim poglavljima.

Treće poglavlje govori o ranim životnim poukama koje Bog upotrebljava da bi oblikovao suštinske osobine lidera. Takve procese razvoja karaktera u svom životu prepoznaju i lideri laici i lideri sa punim radnim vremenom. Svi lideri ih opisuju kao iskustva sa Bogom koja su ih kvalifikovala za liderske uloge.

Zatim slede najsloženija poglavlja u knjizi. Poglavlja četiri i pet opisuju različite postupke koje Bog koristi da bi razvio lidera u službi. Četiri faze razvoja službe – pristup, obuka, odnosi i pronicljivost – podrazumevaju brojne pojmove vezane za nastanak lidera. Četvrto poglavlje obrađuje početnu fazu i fazu obuke. Peto poglavlje opisuje faze vezane za razvoj veština odnosa i pronicljivosti.

Šesto poglavlje govori o procesu usmeravanja i drugim više eta-pnim procesima osposobljavanja. Bog prvo lidera poučava usme-ravajući ga tako da na ličnom nivou prepozna Njegovo vođstvo. Zatim upotrebljava to što je naučio kao odskočnu dasku za razvoj lidera koji će shvatiti i preneti smernice za rad grupi koju vodi. Ovo poglavlje naglašava centralni zadatak hrišćanskog liderstva: uticaj na grupu ljudi kako bi se ostvarile namere koje Bog ima za njih.

Sedmo poglavlje naglašava važnost zrelosti lidera. Zrela služba proističe iz zrele osobe. Bog produbljuje karakter lidera, ponekad koristeći bol, da bi rezultat njegove službe postao potpuniji i zreliji.

Osmo poglavlje ukazuje na potrebu integrisanja naučenih pouka u filozofiju službe. Temeljni oslonac lidera postaje njegova filozofija službe. Ona poput značajne okosnice pomaže lideru u donošenju budućih odluka.

Deveto poglavlje predstavlja tri izazova u liderstvu. Nadam se da ćete prihvatiti sva tri. U ovom poglavlju naglašavam koliko je značajno istrajati dobro i završiti dobro. Većina lidera odustane od službe na njenoj sredini; zanemare da do kraja istraju dobro.

Uredio sam ovu knjigu kao udžbenik koji će pokrenuti vaše razumevanje teorije nastajanja lidera i u isto vreme imenovati i objasniti pojave koje doživljavate. Nadam se da ćete da je koristite i da ćete iznova da joj se vraćate. Takođe znam da nećete uvek uspeti da zapamtite mnogobrojne definicije koje ću vam predsta-viti. Rečnik pojmova, u koga brzo možete da zavirite, će vam zato biti od pomoći.

U pisanju knjige sam bio selektivan. Postoji mnogo više de-talja o teoriji nastanka lidera od onih koje sam uključio u ovu knjigu.[10] To ćete moći iznova da primetite dok prolazite kroz napomene sa objašnjenjima, koje se nalaze na kraju knjige, a ne na dnu svake stranice. Iako takav pristup nije najpogodniji za pa-žljivog čitaoca, on sprečava zatrpavanje stranica podacima koje prosečni čitalac obično preskače pri prvom čitanju. Napomene